Windows Vista PL

Radosław Sokół

TABLICE INFORMATYCZNE

Helion

INSTALACJA I WSTĘPNA KONFIGURACJA SYSTEMU

W Internecie krążą dziesiątki wersji wirusów infekujących komputery wyposażone w systemy operacyjne Microsoft Windows. System Windows Vista jest znacznie bardziej odporny na ich działanie, podczas instalacji systemu warto jednak przestrzegać procedury minimalizującej ryzyko infekcji:

1. Przygotuj płyty instalacyjne systemu Windows Vista oraz najnowszej edycji dodatku Service Pack.
2. Odłącz wszystkie przewody służące do łączenia się z siecią lokalną lub Internetem. Jeżeli korzystasz z połączenia bezprzewodowego, może okazać się konieczne wyjęcie z komputera bezprzewodowej karty sieciowej.
3. Zainstaluj system operacyjny Windows Vista.
4. Zainstaluj najnowszy dodatek Service Pack.

Wystarczy zainstalować najnowszą edycję dodatku Service Pack. Zawiera ona wszystkie poprawki uwzględnione w poprzednich wydaniach.

5. Sprawdź stan zapory sieciowej systemu Windows. Powinna być włączona.
6. Skonfiguruj zasady bezpieczeństwa haseł kont użytkowników.
7. Skonfiguruj połączenie z siecią lokalną lub Internetem.
8. Sprawdź aktywność funkcji automatycznej aktualizacji systemu operacyjnego (powinna być włączona) i pobierz wszystkie uaktualnienia.

OBSŁUGA SYSTEMU WINDOWS VISTA ZA POMOCĄ KLAWIATURY

Systemowe kombinacje klawiszy

Kombinacja klawiszy	Znaczenie
⊞, *Ctrl+Esc*	Otwarcie menu *Start*
Alt+spacja	Otwarcie menu sterującego okna głównego
Alt+myślnik	Otwarcie menu sterującego okna podrzędnego (znajdującego się wewnątrz okna głównego w przypadku aplikacji, które w ramach jednego okna otwierają wiele okien podrzędnych)
Alt+F4	Zamknięcie aktywnego okna głównego
Ctrl+F4	Zamknięcie aktywnego okna podrzędnego
F10, Alt	Uaktywnienie menu aktywnego okna (po menu można przemieszczać się za pomocą klawiszy ze strzałkami; klawisz *Enter* zatwierdza wybór opcji, a klawisz *Esc* anuluje otwarcie lub uaktywnienie menu)
Menu, Shift+F10	Otwarcie menu kontekstowego, skojarzonego z podświetlonym elementem lub grupą elementów
PrintScreen	Skopiowanie zawartości ekranu do Schowka
Alt+PrintScreen	Skopiowanie obrazu aktywnego okna głównego do Schowka
⊞+*E*	Otwarcie okna programu Eksplorator Windows, umożliwiającego przeglądanie zasobów komputera
⊞+*R*	Otwarcie okna dialogowego *Uruchamianie*, umożliwiającego uruchomienie programu lub otwarcie dokumentu przez podanie pełnej ścieżki dostępu do pliku
⊞+*U*	Otwarcie okna dialogowego *Menedżer narzędzi*, umożliwiającego sterowanie narzędziami ułatwiającymi korzystanie z systemu osobom o ograniczonej sprawności ruchowej lub wzrokowej
⊞+*D*	Chwilowa minimalizacja wszystkich okien w celu odsłonięcia powierzchni pulpitu systemowego; powtórne skorzystanie z kombinacji klawiszy przywraca poprzedni układ okien
⊞+*F*	Otwarcie okna *Wyniki wyszukiwania*, umożliwiającego automatyczne wyszukiwanie w zasobach komputera plików i folderów spełniających określone warunki
⊞+*L*	Zablokowanie pulpitu roboczego systemu na czas przerwy w pracy; odblokowanie pulpitu możliwe jest dopiero po podaniu prawidłowego hasła użytkownika korzystającego z komputera (lub administratora systemu)
⊞+*M*	Minimalizacja wszystkich otwartych okien
⊞+*Shift+M*	Przywrócenie okien na ekran po ich minimalizacji
⊞+*Spacja*	Przeniesienie na pierwszy plan okien wszystkich elementów pomocniczych interfejsu użytkownika (*gadgets*) oraz paska bocznego (*Sidebar*)
⊞+*G*	Przełączanie pomiędzy elementami pomocniczymi interfejsu użytkownika (w tym umieszczonymi na pasku bocznym *Sidebar*)
⊞+*T*	Przełączanie pomiędzy oknami widocznymi jako przyciski na pasku zadań Windows
⊞+*Tab*	Przełączanie między kolejnymi oknami otwartymi na ekranie z wykorzystaniem pseudotrójwymiarowych efektów interfejsu użytkownika Aero (o ile został on uaktywniony)
⊞+*Pause/Break*	Otwarcie okna *Właściwości systemu*, dającego dostęp do najważniejszych ustawień o zasięgu globalnym (dotyczących całego komputera i systemu operacyjnego)
⊞+*F1*	Otwarcie okna systemu pomocy Windows
Alt+Tab	Przełączanie się pomiędzy kolejnymi oknami otwartymi na ekranie; w czasie przełączania na ekranie pokazywane jest pole wskazujące ikonę okna, do którego nastąpi przełączenie — dopiero zwolnienie klawisza *Alt* spowoduje zniknięcie pola i aktywowanie wybranego okna
Alt+Shift+Tab	Jak wyżej, lecz w odwrotnej kolejności; kierunek przełączania można zmieniać w czasie wyświetlania pola wyboru, naciskając lub zwalniając klawisz *Shift*
Alt+Esc	Natychmiastowe przejście do następnego w kolejności okna otwartego na ekranie; ta kombinacja obejmuje również okna niedostępne za pomocą kombinacji *Alt+Tab* (na przykład niektóre okna dialogowe)
Alt+Shift+Esc	Jak wyżej, lecz w odwrotnej kolejności; kierunek przełączania można zmieniać w czasie wyświetlania pola wyboru, naciskając lub zwalniając klawisz *Shift*
Ctrl+Shift+Esc	Uruchomienie programu Menedżer zadań Windows
Ctrl+Alt+Del	Przejście do planszy umożliwiającej zablokowanie ekranu, wylogowanie użytkownika, przełączenie użytkownika, zmianę hasła lub uruchomienie programu Menedżer zadań Windows

Standardowe kombinacje klawiszy aplikacji systemu Windows Vista

Poniższe kombinacje klawiszy obowiązują w wielu napisanych zgodnie z normami aplikacjach, niektóre programy mogą ich jednak nie obsługiwać lub przyporządkowywać im inne funkcje.

Kombinacja klawiszy	Znaczenie
Tab	Przejście do następnego w kolejności pola okna dialogowego
Shift+Tab	Jak wyżej, lecz w odwrotnej kolejności
Esc	Anulowanie operacji lub wybranie przycisku *Anuluj* w oknie dialogowym
Enter	Zatwierdzenie operacji lub wybranie przycisku *OK* w oknie dialogowym
Ctrl+Pause/Break	Wewnątrz okna dialogowego odpowiada naciśnięciu klawisza *Esc*
Alt+Enter	Otwarcie okna właściwości podświetlonej ikony lub elementu listy
Ctrl+Z, *Alt+Backspace*	Cofnięcie ostatnio wykonanej operacji (funkcja *undo*)
Ctrl+X, *Shift+Del*	Umieszczenie podświetlonego fragmentu danych (na przykład tekstu) w Schowku systemu Windows i usunięcie go z dokumentu (funkcja *cut*)
Ctrl+C, *Ctrl+Insert*	Umieszczenie podświetlonego fragmentu danych (na przykład tekstu) w Schowku systemu Windows (funkcja *copy*)
Ctrl+V, *Shift+Insert*	Wstawienie danych zapisanych w Schowku we wskazanym miejscu dokumentu; zawartość Schowka nie ulega zmianie (funkcja *paste*)
Ctrl+O	Otwarcie okna dialogowego *Otwórz* umożliwiającego wskazanie pliku, który ma zostać wczytany do pamięci w celu dalszej obróbki
Ctrl+S	Zapisanie aktywnego dokumentu na dysku
Ctrl+N	Utworzenie nowego, czystego dokumentu
Ctrl+P	Otwarcie okna dialogowego *Drukowanie*, umożliwiającego skierowanie aktywnego dokumentu do druku
Ctrl+A	Podświetlenie (zaznaczenie) wszystkich danych w dokumencie
Ctrl+←	Przejście o wyraz w lewo
Ctrl+→	Przejście o wyraz w prawo
Ctrl+Home	Przejście na początek dokumentu
Ctrl+End	Przejście na koniec dokumentu

W aplikacjach służących do obróbki danych tekstowych (na przykład w edytorach tekstu) często działają również następujące skróty klawiszowe:

Kombinacja klawiszy	Znaczenie
Ctrl+F	Otwarcie okna dialogowego, umożliwiającego odszukanie podanej frazy lub wyrazu w treści dokumentu
Ctrl+B	Zastosowanie pogrubienia czcionki do zaznaczonego (podświetlonego) fragmentu tekstu lub włączenie trybu pisania pogrubioną czcionką; ponowne użycie zmienia stan na przeciwny
Ctrl+I	Zastosowanie kursywy do zaznaczonego (podświetlonego) fragmentu tekstu lub włączenie trybu pisania kursywą; ponowne użycie zmienia stan na przeciwny
Ctrl+U	Zastosowanie podkreślenia do zaznaczonego (podświetlonego) fragmentu tekstu lub włączenie trybu pisania z podkreśleniem; ponowne użycie zmienia stan na przeciwny
Ctrl+Page Up	Przejście do poprzedniej strony tekstu
Ctrl+Page Down	Przejście do kolejnej strony tekstu

KONSOLA TEKSTOWA WINDOWS VISTA

Najszybszym sposobem otwarcia okna tekstowej konsoli systemu Windows Vista jest otwarcie okna *Uruchamianie* (za pomocą pozycji *Uruchom* menu *Start* lub skrótu klawiszowego ⊞+*R*), wpisanie w polu *Otwórz* tekstu `cmd` i naciśnięcie klawisza *Enter*.

Okno otwierane przez uruchomienie polecenia `command` (lub `command.com`) nie jest tekstową konsolą systemu Windows Vista, lecz oknem maszyny wirtualnej MS-DOS. Konsola systemu i maszyna wirtualna MS-DOS są ze sobą niezgodne.

Aby wyświetlić okno konsoli tekstowej na pełnym ekranie (z wykorzystaniem tekstowego trybu pracy karty graficznej), użyj kombinacji klawiszy *Alt+Enter*. Ponowne użycie tej kombinacji przywraca tryb pracy w oknie trybu graficznego.

Uzupełnianie nazw za pomocą klawisza tabulatora

Wewnątrz okna tekstowej konsoli systemu Windows możesz korzystać z automatycznego uzupełniania nazw plików i katalogów, podawanych jako parametry poleceń. Wystarczy wprowadzić kilka pierwszych znaków nazwy i nacisnąć klawisz tabulatora, a zostanie wpisana pierwsza nazwa rozpoczynająca się podanymi znakami. Kolejne naciśnięcia klawisza tabulatora spowodują wybieranie kolejnych nazw o tym samym początku (jeżeli istnieją).

Nazwy plików i katalogów

Nazwy plików i katalogów mogą zawierać dowolne znaki poza następującymi symbolami:

```
\ / : * ? „ < > |
```

Jeżeli ścieżka ma zawierać informację o napędzie dyskowym lub partycji, której dotyczy, musi rozpoczynać się od litery przydzielonej tej partycji oraz znaku dwukropka:

```
g:\katalog\plik.txt
```

Jeżeli nazwa pliku lub katalogu zawiera znak odstępu (spację), całą nazwę lub ścieżkę należy zawrzeć pomiędzy znakami cudzysłowu:

```
"Rozdział drugi.doc"
"g:\Katalog ze spacją w nazwie"
"f:\Baza\Baza danych.mdb"
```

Specjalna nazwa katalogu `..` odpowiada katalogowi nadrzędnemu. Na przykład jeżeli katalogiem bieżącym jest `c:\kat1\kat2\kat3\kat4`, ścieżka `..\..\..` odpowiada katalogowi `c:\kat1`.

Ścieżki dostępu mogą być względne lub bezwzględne. Ścieżki względne odnoszą się do bieżącego katalogu i rozpoczynają się od nazwy katalogu (lub nazwy `..` katalogu nadrzędnego). Ścieżki bezwzględne rozpoczynają się zawsze od znaku `\`, odpowiadającego głównemu katalogowi dysku lub partycji. Ścieżki obu rodzajów mogą zawierać określenie partycji lub dysku:

Ścieżka	Typ
`katalog\plik.txt`	Ścieżka względna
`..\..\nazwa.doc`	
`d:Zapiski.txt`	
`\windows\system.ini`	Ścieżka bezwzględna
`c:\Program Files\`	

Specjalne nazwy plików

Poniższe nazwy plików nie mogą być użyte do nazwania pliku, odpowiadają bowiem urządzeniom lub specjalnym strumieniom danych. Wykorzystuje się je na przykład w celu przekierowywania wyników działania programu (za pomocą mechanizmu strumieni) na drukarkę lub zignorowania wyników.

Nazwa pliku	Źródło danych przy odczycie	Cel danych przy zapisie
`nul`	Zbiór pusty, odczyt kończy się natychmiast bez odczytania jakiegokolwiek bajta danych	Nieskończony zasobnik danych, zapisywane dane nie są nigdzie składowane (są ignorowane). Użyteczne, jeżeli wynik operacji ma zostać zignorowany, a nie wyprowadzony na ekran
`con`	Klawiatura	Ekran lub okno konsoli
`aux`	Port szeregowy COM1	Port szeregowy COM2
`prn`	—	Port równoległy LPT1
`com1..com9`	Porty szeregowe COM1 do COM9	Porty szeregowe COM1 do COM9
`lpt1..lpt9`	—	Porty równoległe LPT1 do LPT9

Symbole wieloznaczne

Aby wykonać operację na grupie plików o wspólnych elementach nazwy, należy skorzystać z symboli wieloznacznych, zastępujących dowolną liczbę znaków nazwy pliku lub katalogu.

Symbol wieloznaczny	Znaczenie
`?`	Zastępuje jeden dowolny znak w nazwie pliku
`*`	Zastępuje dowolny ciąg znaków (o dowolnej długości) w nazwie pliku. Ciąg może być również pusty
Przykłady:	
`*kierka.doc`	Odpowiada wszystkim plikom i katalogom, których nazwy kończą się znakami `kierka.doc` (na przykład: `Ekierka.doc`, `tabakierka.doc`)
`"Rachunek *.txt"`	Odpowiada wszystkim plikom i katalogom, których nazwa rozpoczyna się od `Rachunek` i kończy tekstem `.txt` (na przykład: `Rachunek A.txt`, `Rachunek 1178.txt`)
`??jecia.xls`	Odpowiada wszystkim plikom i katalogom, których nazwa ma 11 znaków i kończy się tekstem `jecia.xls` (na przykład: `Zajecia.xls`, `odjecia.xls`)
`*`	Odpowiada wszystkim plikom i katalogom (o dowolnej nazwie)

Nazwy plików i katalogów w systemie Windows Vista zachowują wielkość liter określoną przy ich tworzeniu. System, szukając plików, ignoruje jednak tę informację. W systemie Windows Vista nazwy `ZAJECIA.TXT`, `Zajecia.txt` i `zajecia.txt` odpowiadają jednemu, temu samemu plikowi i mogą być używane zamiennie.

Ze względu na zgodność z systemem MS-DOS długie ciągi symboli wieloznacznych `?` mogą zostać potraktowane jako znak `*`. Na przykład szablon `Z???????.doc` pasuje do nazwy pliku `Zaproszenia.doc`, mimo iż nazwa ma długość 15 znaków, a szablon — tylko 12.

Najczęściej używane polecenia

Jeżeli w kolumnie "polecenie" podane są dwie nazwy polecenia, są one równoznaczne i możesz korzystać z dowolnej z nich. Większość poleceń po wywołaniu z przełącznikiem `/?` wyświetla dokładny opis znaczenia wszystkich dozwolonych przełączników oraz krótką instrukcję korzystania z polecenia.

ciąg dalszy na stronie 2 →

Dalsza część książki dostępna w wersji pełnej.

